

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN VASÁRNPÉNKÉNT és CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT:
Előfizetési ár:
Hegyedévre 2 K. 50 F. Félévre 5 K. Egész évre 10 K.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Görög-utvar,
hová a kéziratok címzendők,

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Közigazgatási

bizottsági ülés.

A vármegye közigazgatási bizottságának f. hó 11-én, Dr. Cicatricis Lajos főispán elnöklete alatt tartott ülése nem szükkölködött érdekes tárgyakkban.

Szóba került „Az Alföldi Ellenzék” — egyik utcai elárúsítástól való elháltása. Egy becsületsértési ügyben hozott bírói ítélet, indokaival együtt lett a nevezett lap hasábjain közölve azon az alapon, mert a főmagánvádló kérelmére a szentesi kir. Járásbíróóság az elítelt terhére az ítélet és indokainak ott leendő közzétételét elrendelte.

A vádlott által használt kifejezések azonban olyan drasztikusak és annyira közszeméremet sértők voltak, hogy az alispán indítatva érezte magát a lap utcai elárúsítását azonnal betiltítani, — a mi nyomban meg is történt.

Nosza, felhangzott a jelszó, a sajtószabadság megsértése.

A sajtó szabadságnak — leszámitva néhány aulikus embeirt, — Magyarország mindenki barátja. De csak akkor és addig, míg eszmék és elvek propagálásáról, nem pedig mikor jó izlést és közszeméremet sértő kifejezések terjesztésével foglalkozik. A szenzációs közlemények kapások, a művelt emberek szótárában pedig fel nem található, ocsmány kifejezésektől hemzsgő lapokat pláne egymás kezéből kapkodja ki a közönség. Már a kaviár sem ingerli a publikum elernyedte idegeit, csak — a disznóságok.

Bírói ítélet alapján történt a közlés, a lap kiadóhivatalát tehát nem lehet okolni. Nem is okolja senki.

Azonban egy hibás szerkezetű törvény egyes tételeit — Róma fénykorában is — nem korrigálta a praetor s nem alakította át a törvény hiányait, túlszigorúságait, vagy nagyon is enyhe intézkedéseit a kor szelleméhez?

A jelen esetben a bíróság alkalmazkodott a törvény rideg betűihez s leadta az ítéletet hírlapi közlés végett úgy, hogy megszövegezte volt. Az alispán pedig azt tette, a mit a romai praetor.

Ugyalátszik, hogy itt a bíróság és a közigazgatási hatóság, a summum jus és a jóizlés; a rideg bírói parancs

és a közszemérem: ellentétbe jutottak egymással.

Ez az összeütközés azonban csak látszólagos. A törvénynek nem lehet intenciója, hogy a mikor becsületsértő és meggyalázó kifejezésekért megtorló intézkedéseket alkalmaz, ugyanakkor itt le nem írható ocsmány kifejezések hírlapi közzétételével a jó izlést és közszeméremet üsse arcul, a melynek védelméről ugyancsak az a törvény gondoskodik.

Nem járt el tehát helytelenül a bíróság, midőn az ítélet közzétételét elrendelte nem követett el sajtórendőri vagy más kihágást az illető lap kiadóhivatala sem, midőn az ítéletet leközlölte; az alispán pedig diskrecionális hatalmánál fogva helyesen, uri ember módjára járt el, midőn a jóizlés és a közszemérem nevében a hivatkozott lappéldánynak utcai elárúsítását betiltotta; mert a kolportázs engedélyének felfüggesztése nem az »Alföldi Ellenzék« mint lap ellen irányult, hanem az alispán rendelkezésének meghozásánál magasabb erkölcsi rugók mozgatták, midőn azon lappéldányok elárúsítását betiltotta.

Hangsúlyozzuk, hogy az alispán rendelete nem nyugszik tételes törvényen, vagy kifejezetten analog esetre vonatkozó miniszteri rendeleten; az alispán egyszerűen közérdekből járt el s egyszerűen kázust akart teremteni, hogy a büntető törvénykönyvnek az ítéletek hírlapi közlésére vonatkozó törvényszakaszt akár magyarázattal láttassék el, hogy ne jöjjön összeütközésbe ugyanazon törvény egy másik szakaszával.

A hiba tehát a törvény szövegezésében rejlik.

Ezért határozta el egyhangúlag a közigazgatási bizottság, hogy a becsületsértési bűnperekben hozott ítéleteknek hírlapokban leendő közzétételére vonatkozó törvényszakaszt akár novelláris, akár rendeleti úton olyképp módosítsa a törvényhozás, illetve az igazságügyminiszter, hogy ne legyen arcul üthető minden pillanatban, a jó izlés és szemérem érzet.

A közigazgatási bizottságnak nemcsak joga, hanem kötelessége is a kormányzat minden ágában előforduló hiányokra a kormányt figyelmeztetni s a hibák orvoslása végett konkrét javaslatot is tenni.

Másik fontos tárgya volt az ülésnek Csongrád képviselő testületének felelőssége, melyben az alispán első fokú határozatának megváltoztatásával

azt kéri, hogy Felgyő pusztaközség, melyet eddig Csanytelek község adminisztrált, szakítsák el ezen községtől s kebeleztessék be Csongrádba; egyúttal Tömörkény nagyközség, községi jellegének megszüntetése mellett, csatoltassék közigazgatásilag Csanytelek községhez.

Az alispán a csongrádiak eme kérelmére elutasította. Lzen elutasító határozat ellen felelőzték a szomszédok. Csongrád megindokolta kérelmét azzal, hogy az 1814. évi leltár és a vármegye 1800-ban készült hivatalos térképének tanúsága szerint Felgyő egész 1870-ig Csongrádhoz tartozott. Az 1870. évi községi törvény életbe léptével Felgyő önálló községgé alakult s a belügyminiszter ezen átalakulást a vármegye határozott ellenzése dacára is, engedélyezte. Felgyő 1878-ban az önállóságot meguntta s 1878-ban közigazgatás dolgában Csanytelek községhez csatoltatott. Megalakult Tömörkény pusztja is nagy községi jelleggel.

Csongrád azonban egyfelől a történelmi jogra hivatkozva, másfelől hangsúlyozva 135 százalékos pótdadó kirovását, melynek igénybe vételét a város rohamos kulturális haladása megköveteli, — Felgyő visszacsatolása által új adóalapot nyerne s elviselhetetlen községi pótdadóját apaszthatná — kérte Felgyő visszacsatolását.

A községi törvény 148 §. a. azonban önálló pusztáknak a szomszédos községekhez való csatolását, az eddigi kötelek felbontását, illetőleg újabb csatlakozás megengedését azon feltételhez köti, ha azt a pusztja tulajdonosa maga, vagy ha többen kívánják azon rész kívánja, mely a pusztja állami adójának felénél nagyobb részét fizeti. Továbbá, ha a csatlakozás a közlekedés könnyebbé és a közigazgatás érdeke által igazolhatók s az elszakadás folytán azon község, melyhez a pusztja eddig tartozott, a törvény által reá ruházott kötelezettségek teljesítésére képtelené nem válik. Végül elrendelhető még a csatlakozás, ha az átcsatolást magasabb közigazgatási, kivált pedig rendőri tekintetek követelik.

A tárgyalást a főlözlögbíró megtartotta, a melyen természetesen Felgyő egyetlen birtokosa, valamint Csanytelek községi is az átcsatolás ellen volt; a község természetesen ezen okból, mert az átcsatolással községi letérdeke volna veszélyeztetve, annál is inkább ellenezte, mivel Tömörkény nagyköz-

ség is kijelentette, hogy továbbra is önálló nagykövetség akar maradni.

Az itt röviden felsorolt s még egyébb nyomos okok alapján azután az alispán meghozta első fokú határozatát, melybe a csongrádiak nem nyugodtak bele.

A közigazgatási bizottság átértelte, hogy Csongrád súlyos közterhekkel küzd, azonban az alispáni határozatot annyi nyomos és törvényes indok támogatja, hogy a bizottság valamennyi szavazattal egy ellen, az alispán határozatát hagyta jóvá.

Drágaság és szegénység.

II.

A drágaság okai között harmadik helyen említette Hegedűs Lóránt a vámvédelmi politikát. Szerinte sem az arany szaporulat következményei, sem a munkabéremelkedés következményei ellen védekezni nem lehet, — cseiben a vámpolitikai területén, meg van a lehetősége annak, hogy a drágaság enyhítéséért közös akarattal működjünk.

Mi itt a Hegedűs Lóránt irányelve? Azt mondja: vegyünk példát az egyszerű takarékos földműves ember életbölcseiségeiből. A magyar paraszt tisztá búzát termel. Bevviszi a piacra, jó ártért eladja, a pénzből vesz malé lisztet, abból megél, — a pénz többi részét élére rakja és mikor összegyűjt a tőzéje, földet vesz érte.

Ez a legegyszerűbb és legtermészetesebb gazdasági politika, mert a magyar búza, meg a magyar marha a világ legjobb és legdrágább ilyenmő termelvénye és azért, mert mi vagyunk a termelői, nem szükség, hogy mi fogyassuk el azt, ami a legolcsóbb és legdrágább.

Nekünk a balkáni államok olcsó búzáját és olcsó marháját kellene fogyasztanunk, a drága magyar búzát és marhát pedig külföldre kellene jó ártért eladnunk.

Ez volna a célszerű, az okos politika. Igen? De nem tehetjük ezt, mert a balkáni búza és a balkáni marha, a magas védővámok miatt nem jöhet be hozzánk. Kizártuk, mert megfogadtuk a Bismark herceg tanácsát, aki egy időben azt a jó tanácsot adta nekünk, hogy tegyünk úgy, mint a hatalmas Németország, emeljünk a balkáni nyers termelvények elé védővámokat. Mi megfogadtuk a jó tanácsot és Németország elfoglalta szépen a balkáni államok ipari cikkeket fogyasztó piacát.

Ezt nem akarjuk megérteni az agráriusok, akik még most is a vámok emelésére gondolnak és azt beszélik, hogy nem az agrár vámok leszállításával lehet a drágaságot megenyhíteni, hanem a szövetségi eszme felkarolásával.

Ezen a ponton persze nem az agráriusoknak van igazuk, mert hiszen az élelmiszerek ára a vámok magasabb következtében kétségtelenül emelkedik, — a drágaság enyhítésére semmi esetre sem alkalmas a vámemelés, — a szövetsézetek pedig, ha komoly alapon szervezkednek, nem szüntetik meg a közvetítő kereskedelem profitját, mert ez legális haszon, mert a szövetsézetek közvetítése esetén a szövetsézeteket illeti meg.

De nem mernénk csakútt tenni arra sem, hogy a magas agrár vámok letörése által lehet enyhíteni a drágaságot. Ez helyes következtetésnek látszik ugyan: de nem pozitív igazság meg.

Az egész gondolatmenet arra vall, hogy a magyar iparunk a balkáni államokban piacot akar teremteni Hegedűs Lóránt. Meg is mondja, hogy: Ausztriának nem volna ipara, ha a magyar piac az osztrák iparcikkeket nem fogyasztotta volna. Hinterland kell, hogy nemzeti ipar képződhesék és a mi Hinterlandunk a Balkán, ezt a fogyasztót kell a magunk iparához lekötöni.

Mar most, mielőtt a balkáni piac megszerzése kedvéért az agrár védővámokat le-

törjük, bizonyos kérdésekkel volna jó tisztába jutni. Első sorban is tudni kellene, hogy mit érhet a balkáni piacok ipari konzumja? Másod sorban tudni kellene, hogy a vámvédelmi, mely letörné a magyar gazdasági termények ártát, nem okozna-e mi gazdasági mérlegünkben nagyobb károsodást, mint amennyi hasznót lehet várnia a Balkán ipari fogyasztásától. Harmadszor, — maga Hegedűs Lóránt támogatja előlötünk a legnagyobb kétségeket, amikor elismeri azt a szomorú igazságot, hogy: hiszen a mi vámtarifánk mértékét nem mi állapítjuk meg, — hanem mi csak alkalmazni vagyunk kénytelenek a vámtételek mértékét a német vámtarifához. Hat ha ez így van, akkor annak a Hinterlandnak a mi iparunkhoz való kapcsolása nem is olyan egyszerű dolog, mint amilyenek azt az ő tesztéde feltűnteti.

Mielőtt a magunk koncepcióját levonnánk, még csak azt említtük itt meg, hogy Hegedűs Lóránt a kötött birtokok felparcellázását óhajja és még azt, hogy Magyarország ipari munkaadót arra serkenti, hogy az ipari munkások részére ők szerzekék meg a szavazati jogot, — mert ez a jog felszabadítaná az ipari munkásság érzelmeit s éppen olyan szoros históriai kapcsolással fűzné a felszabadítóhoz, — mint amilyen szoros históriai kapcsolat keletkezett a felszabadult jobbágyosság és a Kossuth-Lajos neve és emléke között.

Arról a semleges területről melyre mi elhelyezkedtünk, ennek a két nyilatkozatnak is meglátjuk a hiányosságait, sem az egyik sem a másik nem olyan abszolút igazság, mely a kritikát minden tekintetben kiállni tudná: de mert ez a két gondolat már nem szigoruan a drágaság kérdéséhez tartozik ezuttal részletesebben foglalkozni ezzel a két gondolattal nem is óhajunk.

Ritkán történik meg, hogy olyan jelentékeny közgazdasági tényező mint Hegedűs Lóránt, közvetlenül előlötünk tegyen megfontolt és országos körfogylemre szánt nyilatkozatot. Ez a rendkívüli ok indított minket arra, hogy azoknak a gondolatoknak melyeket Hegedűs Lóránt velünk, közölt, több időt és több helyet szentelünk mint amennyit az egyszerűbb eseményeknek szentelni szokás.

Azokból, amiket elmondottunk, le is vonjuk a magunk megállapításait, melyek itt következnek:

1. Annak a közgazdasági munkának melyet Magyarország fővárosában a legmagasabb hivatottságu közgazdasági tudós végeznek, — nincsen gyakorlati értéke.

2. Akár az agráriusok, akár a merkantilisták megnyilatkozásait figyeljük, azokból csak az ismert szociológusok frazeológiáját látjuk viszont.

3. A mi speciális viszonyainkból seholy senki, egyetlen életrevaló tervet, vagy gondolatot kiemelni nem bátorodik, — hanem minden tudományos munkálkodás az általános, az egyetemes, az egész világra egyformán megalkodott elméleteken lovagol.

4. A közgazdasági tudósok félnek, nem mernek ostobaságot mondani, maguk gondolatát rejtegetik és betakarják a világhírű elméletek nagy tekintélyével.

5. Nem tudtak még a mi tudósaink felemelkedni arra a magaslatra, ahol világosan meg kell látni azt, hogy a közgazdasági tudomány akkor amidőn azt gyakorlatban kell érvényesíteni, nem egyéb, mint: gőzbeség üzleti spekuláció, melyben nem az önzetlekedő nagylelkűségnek van helye, hanem a direkt céltérő rafinériának, sőt sokszor még a fondorkodásnak is elsőrangú szerepet kell juttatni.

6. Az ilyen értelmű közgazdasági elemelnyességek, az államélet viszonyaiból felismerhető pillanatnyi érdekeket kell tudni az ország javára kiszámányolni és ott a központonban emberek kell nevelni, akiknek az élet hivatása az, hogy örökösan olyan terveket kövacsóljának, melyek a nemzetközi szerződéseket megkötése idején, az akcióban álló államférfiaknak az alkudozások sikerét fogják biztosítani.

7. Ebben az iskolában — már a dolog természeté szerint is — csak alaposan képzett, éles eszű emberek foglalhatnk helyet, — akik lehetnek sokszor idealisták, sokszor felületesek; de mindig az ország speciális viszonyaiban való teljes jártassággal fognak bírni, ezekben a speciális viszonyokban fogják felkeresni és nyilvánartartani az összes differenciálódott sajátságokat és emellett még a legostobább gondolataikból, a legfedőbb irányu spekulációiból is csak haszon húrhat a mi szegényes közgazdasági életünkre.

P. L.

Ujdonságok.

Szentes, 1911. december 13.

Kiss Zsigmond.

Mély fájdalommal állunk meg Kiss Zsigmond ravatalán s könnyet hullattunk arra a babér koszorúra, melyet koporsójára a polgári elismerés, tisztelet és becsülés gyöngéd szeretettel tesz le. Áldásos tevékenység volt egész élete. Mint 18 éves ifjú fegyvert fogott s mint honvéddagynagy az általa vezényelt ügyűtegg dörgése között harcolta végig az 1848—49-iki szabadságharcot. Mint ügyvéd — a legutóbbi évekig becsülettel működött; felperes és alperes egyaránt kegyelettel aldoz emlékének. Eszményi békebíró volt a peres felek között. Szentes városnak nincs olyan kultúr-alkotása, melynek megteremtésénél, és megszilárdításánál Kiss Zsigmond a maga szellemi és társadalmi tekintélyét latba nem vezette volna. A szentesi takarékpéztár megalakítása, a népiszkolai és gimnáziumi ügyek vezetése, a kaszinó megalakítása, a Körös-Tisza marosi ármentesítő társulat autonómiajának visszaszerzése városi képviselői, törvényhatósági bizottsági és közigazgatási bizottsági tagságban eltöltött ideje: mind az ő lankadatlan szorgalmat, kiváló társadalmi érzékét s mindenek felett — páratlan becsületességét hirdetik. Mindenkiel jót tett. A rossz fogalma az ő lelki szótárából hiányzott. Nem keil ezt hirdetni; így igaz ez. S a midőn földi porhüvelyét könnyes szemekkel adjuk át az anyaföldnek, azt: amit ő, földi élete és munkássága által méltán kiérdemelt, a nagy római költő remek ódájának azokat a szavait szeretnénk sirkövré kivésve látni:

Integer vitae scelerisque purus.

Legyen áldott emlékezete!

Kiss Zsigmondot, élete 82-ik évében, rövid betegség után ragadta el. h. hó 13-án hajnalban, kórágát napok óta aggodó, féltő regaszkodással körülállott szerettei köréből a halál s temetése holnap délelőtt 10 órakor lesz a Tóth József úcai gyászszótlól.

A szinte pótlóhatatlan súlyos vesztéséről, amely őket érte, a mélyen megrendült család a következő gyászjelentést adta ki: Örv. Kiss Zsigmondné, szül. Tölgyessy Paulin úgy a maga, mint leányai: Margit és Paula, valamint az összes rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy a legjobb férfi, szerető édes apa, nagypapa, rokon: nemes Kiss Zsigmond kir. tanácsos, ügyvéd, a helybeli ügyvédi kör és a 49-ös honvédegyelet elnöke, a csongrádvármegyei törvényhatósági bizottság, a városi képviselőtestület tagja, a szentesi ref. egyház volt főgondnoka és presbytere, a szentesi iskola-

szék és az állami iskolai gondnokság, valamint a szentesi első Takarékpénztár és Központi Takarékpénztár elnöke, stb. — f. hó 13-án hajnali fél 3 órakor, életének 82-ik, boldog házasságának 42-ik évében, rövid szenvedés után jobbjére szenderült. A drága halott földi maradványai f. hó 15-én pénteken délelőtt 10 órakor fognak a gyászháztól, a helybeli ref. középtemetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni.

Szeretet volt élete,
A szeretet virrasszon lelettel
Legyen áldott emlékezet!

— Karácsony és a vasárnapi munkaszünet. A kereskedelemügyi miniszter a karácsonyi ünnepet közvetlenül megelőző vasárnapon a munkaszünetet felfüggesztette amennyiben engedélyt adott arra, hogy ezen a vasárnapon délután 5 óráig minden kereskedő és ipari munka és árusítást szabadon árusíthasson. Az ipari és kereskelemi irodai foglalkozások e munkaszünet alól ki vannak véve.

— Ismeretterjesztő felolvasás lesz ma d. u. 5. órák az alsóparti ref. leányiskolánál, felolvas: Molnár Sándor tanító szavainak: Füst! Molnár Maria és Virágos Kiss Annus el. isk. tanúk.

— Kolerahír Kunszentmártonból. A velünk szomszédos Kunszentmártonban, a napokban egy kolera gyanus megbetegedési és haláleset fordult elő. Az ottani hatóság erre igen helyesen, mindjárt a legerélyesebb óvintézkedéseket fogantatosította az esetleges veszedelem továbbterjedésének meggátolására. Így, mint ezt városunk reudórhatóságával is hivatalosan tudatták, az ottani városi hatóság egyelőre betiltotta a heilpiacok tartását: a város tehát mintegy hatósági vesztégar alatt van.

— Előadások a nagyotkei áll. iskolában. A Gazdasági Sorozat 3-ik előadása 15-én, pénteken, d. u. 4 órák. Tárty: »A szárazság elleni védekezés«. 4-ik előadás 17-én, vasárnap d. u. 2 órák. Tárty: »A tejgazdaság vetített képekkel. Ugyanezok bemutatnak egy »Alfa« tejfőzőgépet működés közben. Az előadások ingyenesek, sőt minden hallgató egy könyvet is kap ajándékba, mely az előadott tárggyal foglalkozik.

— Érthetetlen közöny. Szentes városi polg. l. iskolával kapcsolatban felállítandó női kereskedelmi szaktanfolyam iránt nem nyilvánul akkora érdeklődés, a milyet várni lehetett volna s a milyet megérdemelné. Mint halljuk — mai napig csupán 17 növendék jelentkezett, ha pedig nem lesz legalább 25 növendék, akkor a tanfolyam felállítását sem lehet kérelmezni. Érthetetlen a szülőknek és a növendékeknek ezen női kereskedelmi tanfolyam létesítése iránt mutatkozó közöny, mikor tudjuk, hogy silányan mondható fizetés mellett polgárlányaink közül sokan vállalnak ma nálunk pénztárnoknői foglalkozást egyes üzletekben, holott — ha ugyane lányok szakszerűen képeznek ki magukat a női kereskedelmi tanfolyamon, — könnyű szerrel kaphatnának ugyanezen üzletekben jóval magasabb fizetést, melyet a főnökök, a képzetebbeknek, tehát üzletükben használhatóbbaknak örömmel fizetnének; de megkésztvén azokhoz sőt megtöbbszörözhetnének illmódon mai fizetésüket másfelé való állás-elfoglalás által is.

— Kérelem a jótélelkekhez. A közönség részéről több év óta tapasztalt jószívűség készíti a vármegyei kózkórház igazgatóságát arra, hogy a kózkórház azon szegény betegeinek számára akik karácsonykor nélkülözni kéüyszerülnek a meleg, szerető családok otthont, ez évben is karácsonyát állítson s az annak úgy az ezen elhelyezzen dó hasznos ajándéktárgyak beszerzéséhez szükséges költségek fedezésére adományokat gyűjtőn; e célra való adakozás iránt kérelemmel forduljon a jótét lelkekhez. A felebaráti szeretet gyakorlása az irgalmasság. Ez a legfőbb parancs végrehajtása. De valamint a hit cselekedetek nélkül holt, úgy a szeretetnek sincsen áldozatok nélkül értéke. Az adományok a kórházi karácsonyára legkésőbb folyó hó 20-ig küldendők be a kózkórház gondnoki hivatalához. S a legkisebb pénzbeli adományokat is költséggel fogad és hirtapilag nyugtázza a kózkórház igazgató-főorvosa.

— A vidéki vásárok korlátozása. Az ipartestületek Országos szövetsége, több vidéki ipartestület indítványára mozgalmat indított a vidéki országos vásárok korlátozása ügyében és felterjesztést fog intézni a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy újabb országos vásárok engedélyezésénél a lehető legszigorúbb mértéket alkalmazza. A szövetség ez ügyben kérdőívet bocsát ki s csak a kérdés tanulmányozása után tesz javaslatot a kormányának. A kérdőív kiemeli, hogy az országos vásárok nem mindenütt tartottak meg régi jelentőségüket és sok helyütt már nem szolgálnak gazdasági szükséglet. A kérdőív kiterjed arra is, vajjon az állatvásár az állatok értékesítésének semmiképp se nélkülözhető formája-e ma. A reformkivánságok eddig jórészt csak a vásárjogok állami megváltását tartották szem előtt. Ez lehetetlen megoldás, mert legalább 15 millió korona volna és megnehezítené az is, hogy nincs mód a vásárjogok hiteles törzskönyvének elkészítésére. Amikor azonban évenként 100 vásárt engedélyeznek, amikor 1907-ben a vásárok száma 5415 volt és hetenkint 1470 hetivásárt tartanak az országban, akkor feltétlenül szükség van valami reformra.

— Hírek a megyéből. A múlt napok egy estején Csongrád községben álló járásbíróját Curry Richardot, ahogy családjával a község főutcáján sétált, két suhanc szidalmakkal támadta meg. Palásti rendőr, aki a közelben posztolt, oda sietett, hogy rendre intse a suhancokat, akik azonban ekkor a rendőrnök rovta, revolvert szegeztek a mellének. Palásti egyetlen ügyes kézmozdulattal ártalmatlanná tette a vakmerő fickókat s bekísérte őket a község házához. — Az ősz folytán a csongrádi határban egyre-másra legétek a kunyhók s a tüzesetek szemlátomást gyujtogatásból keletkeztek, anélkül, hogy a tettest kinyomozni sikerült volna. A múlt napokban azonban egyszerre két kunyhó is kigyulladt és a szőlőmunkások látták a gyujtogató elmenekülését. Nosza utána rohantak és kemény hajszá után elfogták Mucsi László személyében, akit átadtak a csendőrségnek. — Novák József, a Pallavicini-uradalom kormányzója s vármegyének törvényhatósági bizottsági tagja hirszerint az uradalmi állásából ez év végén nyugalomba vonu s ez időtől kezdve az uradalmi ügyeizsi teendőket Szakács József dr. szegedi ügyvéd fogja ellátni. Negró Sándor dr. főintéző betegségbe kerültepedben pedig az uradalmi gazdaság vezetésével az őgróf, ideligenes jelleggel, Marosi Antal nyug. állami inspektor bízta meg. — Pallavicini Sándor őgróf, mint más alkalmakkor, mostani Pusztaszeren időzősekor is ellátogatott Mindszentre és élenken

érdeklődött a község közügyei, különösen pedig a község általános községi tisztújítás iránt. Meglátogatva ugyanis Szilvásy Sándor mindszenti plébánost, a vele való beszélgetés során az őgróf azon reményének adott kifejezést, hogy a község ragaszkodni fog kipróbált érdemeket szerzett tisztviselőinek s azokat újból megválasztja. Különöse kiemelte V. res Sándor községi bíró érdemét, aki most már a második ciklusban igazolta be, hogy rátermet a bírói tisztre.

— Kit terhel a veszett kutya marás? Egyik vármegyéinkbeli községben veszett kutya mart meg egy cseledéleányt. A község előjáróságának intézkedésére nyomban felszállították a leányt Budapestre, a Pasztör-intézetbe beoltás és gyógykezelés végett. Az intézet vezetősége aztán azt kérte, hogy a leány gazdáját marasztalják el a gyógykezelési költségek megfizetésében. Nagy Sándor dr. alispán ennek a kérelemnek nem adott helyet, mert a Pasztör-intézetben kezelt betegek gyógyítási költségeit az országos betegápolási alap tartozik fődözni. Ez az alispán határozatot a Pasztör-intézet igazgatósága megfőllebbezte, minek folytán az ügygyel a közigazgatási bizottság is foglalkoztat a f. hó 11-iki ülésén, amikor is a főbbezés elutasításával, az alispáni határozatot hagyta jóvá, indokainál fogva.

— Merénylet a vasút ellen. F. hó 7-én a Szentes-Szolnok közt közlekedő 4314 számú vegyes vonat egyik kocsijának homlok ablakát, Kistóke és Hékdő állomás közt, a szállók közelében ismeretlen tettes egy darab kövel betörtte. A kocsi szakaszban szerencsére nem ült senki, mert máskülönbön a súlyos kódarab könnyen sérülést okozhatott volna. A rendőrség nyomozta a tettest.

— Istenitisztelek küterületen Pap Lajos reformátos kör lekeáz folyó hó 17-én, vasárnap délelőt 9 órakor, urvasora-osztással és istenitiszteleket tart a nagykirásági állami népiiskolában, az azon lakó reformátos híveknek.

— Az »Uránia« vasárnap előadás alkalmával a színházteremben feljett esernyőt tulajdonosa átveheti a katóliikus kör vendég-lésétől.

— Házasság S. u. c. Gyula dr. Szentes városi kölpentári elnök a folyó hó 12-én lépett házasságra Fridrich Mariska úri leánnyal, Fridrich János lényképész kedves nővérrel.

— Tűz a tanyák között. Nagy tűz volt hétfőre viradóra hajnalban Kistóké, Pataki László tanyáján egy nagy kazal szalma égett e. A tetemes kár biztosítás útján megtérül.

Felolós szerkesztő: BANFALVI LAJOS.
kiadótulajdonos a »Szentes és Vidéke« könyvtárhoz

Eladó

II. kerület Rákóczi-tér 23 számú ház, 4 szoba és 2 konyhával, ártézi-víz bevezetéssel. — Kaján 9. sz. tanya 50 hold szántófölddel eladó, ugyanott 18 öles kazal szalma eladó.

Értekezni lehet Váczi Mihály nál Rákóczi-tér 20. sz. alatt.

— Sok száz vagyonos hölgy ohajt férjhez menni. (Keresztény hajdon 200.000 márká kath. özvegy 80.000 korona, fiatal független asszidó hölgy 300.000 korona vagyonnal stb. stb. családi komoly szándékú urak (vagyon, állás, vallás melegek) kapnak díjtalan felvilágosítást. SCHLESINGER, BERLIN 18.

Bútorok.

Hálók, ebédlők, írószobák, szalónok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rézbútorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zongorák szállíthatnak bár hova

kézpénzért vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes, nagy bútoralbum 1 kor. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhova.

Moder n lakberendezési vállalat.

Budapest, IV. Gerlúczy utca 7. sz.
(Központi városháza mellett.) 1—40

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU !

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Valódi híres 500 éves POZSONYI SEEHOFER NÖVÉNY-BALZSAM

elismert legjobb és legrégibb háziázer. Kínáló mindannak bajok ellen, melyek rossz emésztés vagy eldugulás folytán állhatnak elő, a megemésztési zavarok, májgaj, belrenehesség, köhika, agyverszegénység, aranyér s hasonló bántalmak ellen. E kizárólag növényi alkotórészekből készült szer hatása kifogástalan és a testre jótékony, enyhe, miért is még a leggyengébb természetűek is meggyógyulás nélkül eredetileg menyesen használhatják.

VÉDJEGY

SCHUTZ-MARKE

Számtalan elismerő levél bizonyítja a Pozsonyi Seehofer Növény-Balzsam jóságát, melynek valódi adatai a két csomagolás és az itt látható vörösrak védjegy bizonyítja. Gyógyjunka "Földes" aldirása. Mindenütt kapható, ahol nincs rakomány ajánlatos, hogy közvetlenül rendeljük a

Földes László vörösrak gyógytárhól Pozsony, Mihály-utca 21.

1 üveg ára 70 fill. 6 üveg ára postán utánvételmentesen K 4.80.

Nagy karácsonyi és ujévi vásár

szigorúan leszállított áron

Kolodinszky József műorás és ékszerésznél

(SZENTES, városi PETŐFI BÉRHÁZ.)

Dívtatos ujdonságok dús választékban.

Karácsonyi, menyasszonyi és nászajándékokban

(fémjelzett 14 karátos aranyból).

Raktáron legújabb divatú Fischer-féle szabadalmazott betűs gyűrűk. Törtarany és ezüst beváltás napi áron.

8—1.

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

Vezérképviseletőség Csogradmogyére:

A Szentesi Mezőgazdasági, Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság.

Csongrád község előljároságától.

ad. 9309—1911.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádon a szőlők közötti területi szőlésznői állásra, mely 300

korona évi készpénz javadalmazással van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak az okl. szőlésznők miszerint ezen állásra pályázati kérvényeiket 1912. évi január hó 30. napjáig a községi iktató hivatalba adják be.

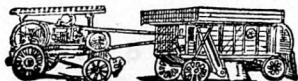
Csongrád, 1911 évi nov. hó 11.

Községi Előljároság.

BRUNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

A Monarchia legelőkelőbb gyára

Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-út. 16.

Teljes

cséplőgarnturák és malomberendezések

Elismert tény, hogy cséplőgarnturáink a leggazdaságosabban és legmegbízhatóbban működnek.

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések.

Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel

Motor

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolaj motorjaink üzemköltsége óránként és lóerőnként cca 1—1 1/2 fillér

Eddig 50.000 lóerő üzember!

Gyorsanfutó „IDEAL” KERETFÜRÉSZEK

fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes berendezése.

Alacsony és magas nyomású

SZIVATTYUK

gőz-, transmissió-, villany- vagy motorüzemre barmely vizellátási és ipari célra.

Költségvetés-, árajánlat- és mérnöklatogatással, díjmentesen szolgálók.